

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	232-25/296765
Otsuse kuupäev	07.11.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Osaühingu Lindante vaidlustus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse riigihankes „Pimenduskatete ostmine“ (viitenumber 296765) Osaühingu Lindante pakkumuse tagasi lükkamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Osaühing Lindante, esindaja Tarmo Kattago Hankija, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, esindaja Evelin Adamson
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 5 ja § 198 lg 1 alusel

- 1. Rahuldada Osaühingu Lindante vaidlustus ja tunnistada kehtetuks Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse 09.10.2025 otsus lükata Osaühingu Lindante pakkumus tagasi.**
- 2. Mõista Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuselt Osaühingu Lindante kasuks välja tasutud riigilõiv 1280 eurot.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi Hankija) viib läbi piiratud hankemenetlust „Pimenduskatete ostmine“ (viitenumber 296765) (edaspidi Riigihange). Tegemist on dünaamilise hankesüsteemi „Transpordivahendite, relvastuse ja tehnika elutsükliks vajalike katete ostmine, valmistamine, remontimine ja hooldamine“ (viitenumber 260548) kategooria 2 alt läbiviidava Riigihankega.

---

¹ riigihangete seadus

2. 18.10.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Osaühingu Lindante (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 23.10.2025 kirjaga nr 12.2-10/232 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 28.10.2025 ja neile vastamiseks 31.10.2025.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks Hankija ja Vaidlustaja.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Osaühing Lindante**, põhjendab taotlust järgmiselt.

4.1. Hankija otsus lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi on õigusvastane põhjusel, et otsust tehes on Hankija mööda vaadanud tema enda poolt koostatud tehnilisest kirjeldusest (vaidlustuse lisa 2) ja tõlgendanud seda meelevaldselt ning tagantjärele.

4.2. Vaidlustaja tootenäidis loeti mittevastavaks.

Vaidlustaja on Kaitseväe MAN veokitele pimenduskatteid tootnud alates 2020. Kui nimetatud autodele pimenduskatete tellimise soov kunagi tekkis, polnud Kaitseväel tootenäidisena esitada mitte ühtegi autotehase poolt kaasa antud originaalkomplekti ja Vaidlustajal kästi kogu tehniline lahendus välja töötada. Kinnitused kabiini külge olid lahendatud takjapaelast aasadega (vt foto nr 1), kus ei olnud üldse metalloosasid ja mis on õnnestunud tehniline lahendus.

Riigihankes näidati meile aga teistsuguste kinnitustega katteid.

17.07.2025 kutsuti potentsiaalsed pakkujad Suur-Sõjamäe baasi, kus pidi olema võimalik metallöösidega katete pealt lõiked ja ööside asukohad maha kopeerida. Kohapeal selgus aga, et näha sai ainult küljeklaaside katteid ja nende kinnitusi (foto 2), pakkekotis oli küll kolm küljeklaasi katet (peaks olema kaks), aga puudus esiklaasi kate. Fotolt nr 2 nähtub, millised olid meile Kaitseväe poolt sel päeval esitatud originaalkatete kinnitused. Seal on needikübarad tõesti mustad, aga samas nad ju mingil määral läigivad.

Mis puutub aga hoopis suuremasse detaili ehk öösi, siis hoolimata tugevast oksüdeerumisest on aru saada, et öös on seal algselt olnud täiesti heledast ja võimalik et läikivast metallist, milline võiks tõesti demaskeerivaks liigituda.

13.08.2025 kutsuti meid uuesti Suur-Sõjamäele, kus lõpuks võimaldati MANi esiklaasi kate lõige ja ööside asukohad maha kopeerida. Kopeerimiseks antud kate kinnitused olid aga lahendatud hoopis kolmandat moodi- vt foto 3.

Riigihanke tehnilise kirjelduse juures olevatel fotodel on eelnenutest erinevad ja öösi krae alla kinnituvad kinnitustripid, kus öösid ise on mingist täiesti heledast ja läikivast metallist. Reaalsuses selliseid katteid Vaidlustajale ei näidatud.

Järelikult eksisteerib neli erinevat, kuid tehnilise kirjelduse järgi samaväärset lahendust katete

kinnitustele.

13.08.2025 kopeeritud esiklaasi katte alusel valmistas Vaidlustaja oma näidisetöö, mille esitas Hankijale. Kuna Vaidlustaja soovis, et katte kinnitused oleks tumedad, siis pandi oma tootenäidisele mustad öösid ja tumedatele trippidele matt vana messingi värvi üsna väikese kübaraga needid, mis rohelise põhimaterjaliga paremini kokku sulanduks.

Nende needikübarate nimetamine „läikivateks“ ja demaskeerivateks - eriti arvestades auto enda suurust - on äärmiselt meelevaldne hinnang. MANil on oluliselt suuremaid demaskeerivaid kohti, millistele katteid millegipärast üldse ei soovita: esimesed suunatud, külgmised gabariidihelkurid, mõlemad registreerimisnumbrid, tagumised suured helkurplaadid. Suurt pilti ja suurt autot tervikuna vaadates on jutt 10mm diameetriga needikübarate demaskeerivast värvist täiesti arusaamatu: 36 needi kogupindala on umbes 28 cm², mis paikneb hajutatult ning mitte ühe kogumina. Eelöeldut kinnitavad fotod MANist on lisatud (fotod nr 4 ja 5). Lisaks oli Vaidlustaja esindajal needikübara värvi teemal telefonis juttu R.J.-ga, kellele Vaidlustaja kinnitas, et kui Kaitseväge soovib sinna kindlasti musta kübaraga neete, siis nii ka tehakse.

4.3. Justkui oleks tehnilises kirjelduses öeldud, et needid ja metallosad ei tohi olla läikivad ja peavad olema mustad. Tegelikult sellist nõuet tehnilises kirjelduses toodud ei ole, veelgi enam- tehnilise kirjelduse fotodel olevate MANi katete kinnitusöösid on just nimelt heledad ja läikivad ning jäävad autole paigaldatud katte välimisele poolele.

Esi- ja küljeklaasidel on kokku 36 neeti, mis maksavad kokku 1,02 eurot (käibemaksuta). Sisuliselt olematul põhjusel kulutada sama koguse katete saamiseks kuni 34 500 eurot rohkem maksumaksja raha ei ole mõistlik. Tegu oleks maksimaalse summaga, mis täiemahulise ehk 150 000 eurose kogutellimuse korral tuleks riigil meist 23% kallima pakkumuse esitanud pakkuja maksta.

4.4. Vaidlustaja täiendav seisukoht.

4.4.1. Tehnilises kirjelduses (vt p 7 Näidispidid, lk 4 ja 5, kus on näha MANi pimenduskatted) on fotodel näha üks variant (läikivate/heledate öösidega ja üldse ilma trippide ning seega ka neetideta), füüsiliseks tutvumiseks ja lõigete kopeerimiseks esitati sellest omakorda erinevad variandid (kaks erinevat, vt fotod vaidlustuses), millistest üks oli samuti läikivate/heledate öösidega.

Riigihanke käigus Hankija poolt teadlikult esitatud kolme erineva tehnilise lahenduse põhjal Vaidlustaja järeldas, et Hankija tõlgendab katete kinnituste soovitud tehnilist lahendust sisuliselt (soovitakse katete kinnitamist metallööside ja kinnitustrippidega) ning ei hakanud seetõttu ühe ja ainsa lubatava lahenduse defineerimist läbi RHRi nõudma. Soovitu sisule (kinnitus on tripiga metallöös) vastava tootenäidise Vaidlustaja ka esitas.

Hankija poolt esitatud erinevate kinnitusvariantide kohta on vaidlustuses olemas fotod - polnud võimalik aru saada, milline neist kolmest on ainuõige ja Hankija meelest „originaal“, mille järgimist oodati.

Vaatamata sellele, et Hankija oma seisukohas kirjutab, et *“Sellest tulenevalt oli nõutud, et needid ja kõik detailid ei tohi olla läikivad, peavad olema musta värvi.”* - tehnilises kirjelduses

sellist nõuet ei ole. Needikübarate ega ööside värvi kohta pole seal mitte midagi öeldud. Ööse oli Hankija poolt esitatud kolme erineva „originaali” peal näha kaks erinevat, tume ja hele/läikiv.

4.4.2. Arusaamatu on Hankija seisukoht, et vana messingi värvi pisike needipea on demaskeeriv, aga suur ja hele öös (vt Hankija esitatud erinevaid „originaale”) ei ole seda mitte.

Samuti on meelevaldne ja diskrimineeriv väide, et Hankijal puudub kindlus pakkuja võimes tarnida soovitud tooteid tulevikus. Vaidlustaja on kaitseväge autodele erinevaid pimenduskatteid valmistanud umbes 10 aastat ja siiaaani oleme kõiki Hankija nõudeid suutnud täita.

4.5. Vaidlustaja täiendav seisukoht.

4.5.1. Hankija väidab, et “... *vaidlustajale esitati hankija poolt korrektne näidis (foto 1). Riigihanke alusdokumendina riigihangete registrisse lisatud tehnilises kirjelduses (edaspidi TK) olevad fotod vastavad originaalile....*” Jääb arusaamatuks, miks Hankija ei näe täiesti ilmselgeid erinevusi tehnilise kirjelduse lk 4 ja 5 toodud MANi pimenduskatte fotol oleva ja nende poolt meile tegelikult esitatud kahe erineva kinnituslahenduse vahel.

Hankija poolt füüsiliselt näidatud katete kinnituste kahe erineva versiooni fotod on koos vastavate kuupäevadega vaidlustuses olemas.

4.5.2. Hankija on lisanud originaali defineerimiseks foto (Hankija täiendava seisukoha lisa 1).

Erinevused on ju täiesti selgelt näha - ühe puhul on öös hele ja tripp on öösi serva all ning üldse ilma needita, teise variandi puhul on öös tume ja tripp kinnitatud musta neediga. Hankija kirjutab oma täiendavas seisukohas: “... *sh nähtuvad mustad kinnitused ka TK-s olevatelt piltidelt.*” Kui tehnilises kirjelduses tegelikult olevaid MANi katete pilte vaadata, siis paraku see väide kinnitust ei leia.

Hankija seisukohas olev väide, et “...*varuosakataloogist võetud pilt originaalsetest kinnitusviisidest (NSN 2540-12-183-9937) sai esitatud ka vaidlustajale.*” ei vasta tõele, sellist pilti ei esitatud ega polnud seda ka tehnilises kirjelduses. Sellist varianti nägime ühe võimaliku versioonina 13.08.2025 Suur-Sõjamäe baasis. Vaidlustaja esindaja poolt seal tehtud foto geolokatsioon tõestab seda.

4.5.3. Vahemikus 08.05.2025 – 13.06.2025 oli komplekt MANi pimenduskatteid Vaidlustaja käes. Lõikeid siis maha võtma ei hakatud, kuna see on päris suur töö ja lihtsalt igaks juhuks seda teha polnud mõtet. Riigihange kuulutati välja 02.07.2025 ja seega ei puutu enne seda toimunu käesolevasse needikübara värvi ümber käivasse vaidlusesse.

4.5.4. Väide, et 07.07.2025 (tegelik kuupäev oli 17.07.) saime originaalsed pimenduskatted enda kätte, vastab tõele ainult osaliselt. Suur-Sõjamäe baasis pakkekoti avamisel selgus, et seal oli sees kolm küljeklaasi katet (peab olema kaks), puudus aga esiklaasi kate. Kui see oleks seal olnud, siis poleks olnud ju mingit põhjust veelkord ehk 13.08.2025 Suur-Sõjamäe baasi esiklaasi katet vaatama minna. 17.07.2025 näidatud katete kinnitusviis (hele oksüdeerunud öös+ tripp) on näha vaidlustuse lk-l 4 oleval fotol nr 2. Katteid näitas kaitseväge töötaja R.J. ja veel keegi kaitseväest, lisaks minule oli kohal OÜ PehmeSisustus kaks esindajat, ühiselt

veendusime, et Hankija poolt esitatud katete komplekt oli puudulik.

Hankija ei suutnud tagada tehnilise kirjelduse ja kopeerimiseks esitatud reaalsete katete kinnituste tehniliste lahenduste üksteisele vastavust ning eksisteerib kolm erinevat versiooni. Leiame jätkuvalt, et meie tootenäidise mittevastavaks tunnistamine pole seetõttu õigustatud.

5. Hankija, Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Hankija 09.10.2025 otsusega lükati Vaidlustaja pakkumus tagasi järgneval põhjusel: *„Osaihing Lindante esitatud tootenäidis oli mittevastav. Tootenäidis ei vastanud tehnilisele kirjeldusele. Tehnilise kirjelduse punkt 1.9. sätestab, et pimenduskatted peavad vastama originaalsetele kinnitusviisidele (aasad ja öösid). Esitatud tootenäidisel/pimenduskattel kasutatud needid olid läikivad ning pärsivad maskeerimisvõimet.“*

Vastavaks ja edukaks tunnistati PehmeSisustus OÜ poolt esitatud pakkumus.

5.2. Riigihanke alusdokumendina (edaspidi ka RHAD) riigihangete registrisse lisatud tehnilise kirjelduse (edaspidi ka TK) p 1.4 nägi ette, et pimenduskatted peavad olema valmistatud originaali eeskujul pakkuja enda poolt tehtud jooniste ja lõigete alusel ning et Hankija annab pakkujale kasutamiseks näidise või võimaldab ligipääsu olemasolevale.

TK p-i 1.9 kohaselt pidid pimenduskatted vastama originaalsetele kinnitusviisidele (aasad ja öösid).

Ühe vastavustingimusena (tingimus nr 2) nägi Hankija ette, et: *„Pakkumuse esitamise tähtajaks peab olema hankijale esitatud tootenäidis MAN veoauto pimenduskattele vastavalt pimenduskatte tehnilisele kirjeldusele. Kui tootenäidis ei vasta toote tehnilisele kirjeldusele, siis on hankijal õigus pakkumus mittevastavaks tunnistada. Tootenäidis esitatakse kinnises pakendis aadressile Järve 34a, 11314 Tallinn.“*

5.3. Vaidlustaja poolt esitati Hankijale tootenäidis, mis ei vastanud TK-le. Vaidlustaja poolt näidisenä esitatud tooted ei vastanud tellija nõuetele, kuivõrd kinnitused (needid) ei olnud mustad (olid vasest) ning olid läikivad. Sellele, et Vaidlustaja poolt näidisenä esitatud kinnitused ei olnud mustad, viitab ka Vaidlustaja ise vaidlustuses, märkides, et *„kui KV soovib sinna kindlasti musta kübaraga neete, siis me nii ka teeme.“*

Originaalsed kinnitusviisid (aasad ja öösid) ei ole läikivad, kuna läige pärsib maskeerimisvõimet.

Originaalsete kinnitusviiside elementide silmale nähtavad osised peavad olema demaskeerivas värvis, et tagada parim varjatus tööülesannete täitmisel, mis on väga oluline ja peaks olema ka teada Riigihankes osalevatele ettevõtjatele. Sellest tulenevalt oli nõutud, et needid ja kõik detailid ei tohi olla läikivad, peavad olema musta värvi. Hankija poolt vastavustingimusena sätestatud nõue pakkuja poolt tootenäidise esitamiseks oli kehtestatud eesmärgiga demonstreerida toote kvaliteeti ja seda, millist konkreetset toodet Hankija võimaliku sõlmitava hankelepingu raames lepingupartnerilt ostma hakkab. Arvestades, et esitatud tootenäidis on aluseks sõlmitava hankelepingu alt tellimuste tegemisel, oli oluline, et tootenäidis vastaks Hankija seatud tingimustele (TK-s esitatud nõuetele), et Hankijal oleks kindlus hankelepingu alt tellitavate toodete vastavuses Hankija kehtestatud nõuetele.

5.4. Vaidlustaja ei esitanud Hankijale ametlikku päringut selles osas, kas esitatud tootenäidis võib olla lõpptoodangust erinev. Arvestades, et Hankija on TK-s ette näinud, et pimenduskatted peavad vastama originaalsetele kinnitusviisidele (aasad ja öösid), mille kohta tuleb Hankijale esitada tootenäidis, peaks olema Riigihankes osalevatele ettevõtjatele ilmselge, et tootenäidis tuleb Hankijale esitada põhjusel, et Hankijal oleks võimalik hinnata toote vastavust kehtestatud nõuetele, mida hiljem hankelepingu raames tellima/kasutama hakatakse. Tootenäidise küsimisega Riigihanke raames ja selle esitamisega pakkuja poolt on Hankijal võimalik kontrollida, et ettevõtjal on võimekus valmistada ja/või tarnida Hankija kehtestatud tingimustele vastavaid tooteid ning esitatud tootenäidise kujul valmistada samasuguseid tooteid ka tulevikus.

5.5. Hankija kehtestas tootenäidise esitamise nõude vastavustingimusena kindlal eesmärgil. Kuivõrd Vaidlustaja poolt esitatud tootenäidis ei vastanud Hankija kehtestatud nõuetele, ei saanud Hankija Vaidlustaja poolt esitatud tootenäidise põhjal ka hinnata toote vastavust Hankija kehtestatud nõuetele, mida hiljem hankelepingu raames tellima/kasutama hakatakse.

5.6. Hankija täiendav seisukoht.

5.6.1. Hankija kinnitab, et Vaidlustajale esitati Hankija poolt korrektne näidis (foto 1). TK-s olevad fotod vastavad originaalile, mistõttu on Hankijale arusaamatu, miks Vaidlustaja nendest ei lähtunud.

Originaalne kinnitusviis tuleneb varuosakataloogist ning varuosakataloogist võetud pilt originaalsetest kinnitusviisidest (NSN 2540-12-183-9937) sai esitatud ka Vaidlustajale.

5.6.2. Vaidlustaja tutvus esimest korda originaalsete pimenduskatetega 08.05.2025, saades need sel päeval enda kätte ning tagastades need Hankijale 13.06.2025. 07.07.2025 sai Vaidlustaja teistkordselt originaalsed pimenduskatted enda kätte. Kolmandal korral, so 14.08.2025, Vaidlustaja pimenduskatteid enda kätte ei saanud, Vaidlustaja tegi kohapeal joonised ja märkmed.

Tulenevalt eeltoodust, anti näidis, millelt nähtusid originaalsed kinnitusviisid, Hankija poolt Vaidlustajale üle, kuid Hankijale mitte-teadaolevatel põhjustel ei tehtud Vaidlustaja poolt tootenäidist vastavalt Hankija esitatud näidisele, vaid loodi omapoolne muudetud variant (toodi sisse pruun öös ja vasest needipead, fotod 2 ja 3).

5.6.3. Hankija märkis TK-s, et pimenduskatted peavad olema valmistatud originaali eeskujul, pimenduskatted peavad vastama originaalsetele kinnitusviisidele (aasad ja öösid) ning Hankija andis Vaidlustajale kasutamiseks originaali näidise (foto 1), millelt nähtub, et kinnitused peavad olema mustad (sh nähtuvad mustad kinnitused ka TK-s olevatelt piltidelt).

Kui rivisõiduki pimenduskatete/ maskeerimiskatete kinnitus läigib, ei täida kate ette nähtud funktsiooni, sest sõiduk jääb nähtavaks (läikivad needid on selgelt näha Vaidlustaja poolt tehtud tootenäidisel fotolt 3). Kui suunata sellele valgus, muutub see eriti hästi nähtavaks.

Esitatud fotodel 1 ning 2/3 on näidiste osas erinevused selgelt näha, millest tulenevalt jääb Hankija oma varasemalt esitatud seisukoha juurde, et Vaidlustaja poolt esitatud tootenäidis ei vastanud TK-s esitatud tingimustele.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. Vaidlustuskomisjon edastas teate Osaiühingu Lindante vaidlustuse esitamise kohta Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele (toomas.kokk@rkik.ee ja info@rkik.ee) 20.10.2025 kell 9.38. Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus on kinnitanud selle vaidlustuskomisjoni kirja kätte saamist 20.10.2025 kell 11.52 (Hankija on seda vaidlustusmenetluses ka kinnitanud).

Hankija edastas vaidlustuskomisjonile Riigihanke tulemusena sõlmitud hankelepingu, mis oli allkirjastatud 17.10.2025 ja 20.10.2025 kell 13.29 - hankepingule on viimane allkiri antud 20.10.2025 kell 13.29, st pärast seda, kui vaidlustuskomisjoni teade oli Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuseni jõudnud.

Hankija on selgitanud, et halbade asjaolude kokkulangevuse tõttu ei olnud Hankijal kahjuks võimalik hankelepingu allkirjastamist PehmeSisustus OÜ poolt peatada ning hankeleping sai mõlemapoolselt allkirjastatud poolteist tundi peale vaidlustuse teate kättesaamist. Hankija on andnud teada, et tegemist on kestvushankelepinguga ja Hankija ei esita müüjale tellimusi kuni käesolevas vaidluses otsuse tegemiseni.

Vaatamata Hankija selgitustele peab vaidlustuskomisjon vaidlustuse menetlemiseks võtma seisukoha selles, kas sõlmitud hankeleping on tühine (kui hankeleping ei ole tühine, siis tuleks Vaidlustaja vaidlustus jätta RHS § 192 lg 3 p 1 alusel läbi vaatamata).

RHS § 194 lg 4 kohaselt *pärast vaidlustuse esitamise kohta käesoleva paragrahvi lõikes 2 või lõike 3 esimeses lauses nimetatud teate saamist, kuid enne käesoleva seaduse §-s 201 nimetatud tingimuse saabumist sõlmitud hankeleping on tühine.*

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et sõlmitud hankeleping Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ja PehmeSisustus OÜ vahel on tühine lähtudes RHS § 194 lg-st 4 ja vaidlustuskomisjon vaatab Osaiühingu Lindante vaidlustuse läbi.

7. 09.10.2025 „Vastavusotsuses“ on Hankija lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi ja põhjendanud seda otsust (edaspidi Otsus) järgmiselt: *„Osaiühing Lindante tootenäidis on mittevastav. Tootenäidis ei vasta tehnilisele kirjeldusele. Tehnilise kirjelduse punkt 1.9. sätestab, et pimenduskatted peavad vastama originaalsetele kinnitusviisidele (aasad ja öösid). Esitatud tootenäidisel/pimenduskattel kasutatud needid läikivad ning pärssivad maskeerimisvõimet.“*

Seega Otsust on Hankija põhjendanud sellega, et Vaidlustaja esitatud tootenäidisel olid läikivad needid.

Vaidlustaja peamine vastuväide on see, et polnud täpselt teada, millised nõuded on Hankija esitanud tootenäidisele, TK-s polnud nõutud, et needid peavad olema mustad (tumedad) ja mitteläikivad.

8. Kõigepealt peab vaidlustuskomisjon vajalikuks märkida, et Otsus ei sea mingilgi moel kahtluse alla Vaidlustaja suutlikkust pimenduskatteid teha.

Aga tegemist on Riigihankega ja Hankija pidi kontrollima seda, kas pakkumused vastavad Riigihanke alusdokumentides (edaspidi ka RHAD) esitatud tingimustele. Hankija ei saanud

pakkumuste vastavuse kontrollimisel lähtuda mingitest muudest asjaoludest, sh sellest, et vaidlusaluste neetide maksumus on väike.

9. „Vastavustingimused“ OSA 1: TRANSPORTIVAHENDITE PIMENDUSKATETE JA MASKEERIMISKATETE OSTMINE, VALMISTAMINE, REMONT JA HOOLDUS TOOTENÄIDISE ESITAMINE (MAN) kohaselt *pakkumuse esitamise tähtajaks peab olema hankijale esitatud tootenäidis MAN veoauto pimenduskattele vastavalt pimenduskatte tehnilisele kirjeldusele (Lisa 1). Kui tootenäidis ei vasta toote tehnilisele kirjeldusele, siis on hankijal õigus pakkumus mittevastavaks tunnistada. [---*

Lisa 1 Tehniline kirjeldus (edaspidi TK) p-i 1.4. kohaselt *pimenduskatted peavad olema valmistatud originaali eeskujul pakkuja enda poolt tehtud jooniste ja lõigete alusel. Hankija annab pakkuja kasutamiseks näidise või võimaldab ligipääsu olemasolevale.*

TK p-i 1.9. kohaselt *pimenduskatted peavad vastama originaalsetele kinnitusviisidele (aasad ja öösid).*

Vaidlust ei saa olla selles, et pakkuja poolt pakkumuse esitamise tähtpäevaks esitatud MAN veoauto pimenduskatete tootenäidis:

- on osa pakkuja pakkumusest;
- pidi vastama TK-le:
  - 1) pidi olema valmistatud originaali eeskujul (Hankija annab näidise või võimaldab ligipääsu sellele);
  - 2) aasad ja öösid pidid vastama originaalsetele kinnitusviisidele.

Õige on see, et TK-s polnud nõutud millised needid peavad olema, kui TK-st tulenes see, et tootenäidis pidi olema valmistatud originaali eeskujul.

Vaidlust ei ole ka selles, et Vaidlustaja tootenäidise needid olid vana messingi tooni ja teatud läikega. Hankija 31.10.2025 esitatud lisades 2 ja 3 toodud fotodelt on see näha.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et vaidlustuse lahendamisel on oluliseks küsimuseks see, millise läikiga needid olid originaalil/näidisel, mille Hankija andis või millele ligipääsu võimaldas.

Mis puudutab TK-s toodud näidispile, siis TK p-ist 1.4. tuleneb selgelt, et näidised, mille alusel tootenäidis tuli valmis teha ja esitada, ei ole TK piltidel, vaid need alles antakse kätte või võimaldatakse neile juurdepääs. Vaidlustuskomisjon leiab, et need nädispildid TK-s võisid pakkujaid, sh Vaidlustajat, eksitada – TK-s toodud ühel nädispildil pole needid tumedad (mustad), vaid heledad, läikivad.

10. Riigihange algas 02.07.2025, pakkumused tuli esitada hiljemalt 19.08.2025 kell 13.00.

Järgnevad selgitustaotlused ja vastused seonduvad tootenäidise esitamisega:

1) 04.07.2025 on Hankijalt küsitud²: „Kuidas on tagatud, et kõigile pakkujatele antakse või võimaldatakse ligipääs olemasolevale originaalile? Kas seda tehakse samal ajal?“

---

² Sõnumi ID 984 326

04.07.2025 on Hankija vastanud: „Olemasolevate näidistega on võimalik tutvuda Tapal, kuid vajalik eelregistreerimine (alates 07.07.25). [---]“

2) 04.07.2025 on Hankijalt küsitud³: „Tehnilises kirjelduses p 1.4 - kasutatakse mõistet originaali eeskujul (pimenduskatted peavad olema valmistatud originaali eeskujul) ja punktis 1.5 ...valmistatakse olemasolevate näidiste eeskulu. Kas olemasolevad näidised on originaalid ? Või defineeriksite palun mõisteid, sest need on erinevad.“

04.07.2025 on Hankija vastanud: „Tehnilises kirjelduses käsitletakse mõisteid 'originaal' ja 'olemasolev näidis' samaväärsena, st tööde teostamisel võib lähtuda olemasolevatest näidistest.“

3) 08.07.2025 on Hankija selgitanud uuesti⁴: „Olemasolevate näidistega on võimalik tutvuda Tapal, kuid vajalik eelregistreerimine (alates 07.07.25). [---]“

4) 23.07.2025 on Hankijalt küsitud⁵: „Kuna MANi tuuleklaasi pimenduskatte autotehase originaali ega ka selle tehnilisi jooniseid pole hankijal senini õnnestunud kahjuks leida ja ilma nendeta pole võimalik nimetatud detaili valmistada, siis teen ettepaneku, et pakkuja võib hanke vastavustingimuste jaotuses oma kvalifikatsiooni tõestada oma valikul ka teiste hinnatabeli loetelus olevate sõidukite pimenduskatete tootjatehase näidise järgi valmistatud katete täiskomplekti esitamisega.“

28.07.2025 on Hankija vastanud: „MAN 4640-iga on võimalik tutvuda kolmapäeval, 29.07.2025, Ämari Lennubaasis.[---].“

5) 28.07.2025 on Hankijalt küsitud⁶: „Teie antud kontaktisik Ämaris sai alles mu helistamise peale teada, et me ei soovi tutvuda MAN 4640 veokiga, vaid selle juurde kuuluva pimenduskatete komplektiga. Lisaks sain temalt teada, et pole üldse kindel, kas selline autotehase originaalkomplekt üldse olemas on. Ja isegi kui see komplekt (kõigi komponentidega!) leitakse, siis reaalselt pole mõeldav, et pakkumiste esitamise tähtajani jäänud mõne päeva jooksul oleks võimalik selle järgi uue komplekti lõiked konstrueerida, väga erilise kujuga kinnitusöösid-tripid hankida ja veel pimenduskatete komplekt reaalselt valmis teha.

Olukord selle hankega on tegelikult enam kui kummaline: hange on välja kuulutatud 02.07. ja alles 30.07. (kolmapäev on 30.07., mitte 29.07. nagu te oma teates kirjutasite) võimaldate pakkujatel tutvuda (loodetavasti, kuna isegi see pole veel kindel) pakkumuse osana nõutavate tootenäidiste originaalidega. Oletan, et olete kursis sellega, et 17.07. Suur-Sõjamäel pakkujatele esitletud MANi pimenduskatete komplekt oli puudulik, seal ei olnud tuuleklaasi katet.

Teeme ettepaneku kogu see praegune hankeprotsess lõpetada, kõik lähteandmed hankija poolt korralikult ette valmistada (et poleks vaja hankeprotsessi käigus vastavustingimusi 9 korda ja hinnastamistabelit 7 korda ümber teha) ning kui see on tehtud, siis uuesti alustada.“

01.08.2025 on Hankija vastanud: „Hankija pikendas pakkumuste esitamise tähtaega kahe

---

³ Sõnumi ID 984 331

⁴ Sõnum i ID 984 894

⁵ Sõnumi ID: 990 848

⁶ Sõnumi ID: 992 013

nädala võrra - uus tähtaeg on 19.08.2025 kl 13.00. Hankija jääb praeguste nõuete ja tingimuste juurde ega tühistu hankemenetlust.“

Nii Vaidlustaja kui ka Hankija selgitustest ning eeltoodud selgitustaotlustest ja vastustest tuleneb, et:

- 1) 17.07.2025 tutvusid ettevõtjad külglklaaside katetega, vaidlustuses esitatud fotolt 2 nähtub, et nende needid olid mustad (tumedad) ja teatud läikega;
- 2) 13.08.2025 tutvusid ettevõtjad esiklaasi katetega, vaidlustuses esitatud fotolt 3 nähtub, et needid on tumedad (mustad) ja teatud läikega;
- 3) 31.10.2025 Hankija esitatud originaali fotol (lisas 1) olev lahendus on sama, mis vaidlustuses esitatud fotol 3, needid on tumedad (mustad) ja teatud läikega.

Seega kõikidel vaidlusmenetluses esitatud fotodel on neetidel teatud läige.

Vaatamata teatud raskustele originaali/näidisega tutvumisel ja erinevatele lahendustele on originaalil/näidisel tumedad (mustad) needid, kuid vaidlustuskomisjonile nähtub fotodelt, et need on teatud läikega.

11. Hankija ei ole Otsuses lähtunud neetide värvist, vaid sellest, et Vaidlustaja tootenäidisel/pimenduskattel on kasutatud needid läikivad ning pärsivad maskeerimisvõimet.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et ettevõtjad ei saanud originaali/näidisega tutvumisel teada saada seda, et kasutatavatel neetidel ei tohi üldse olla läikivust. Hankija on eelistanud tumeda (musti) neete ja need läigivad kindlasti vähem kui mõnda teist värvi needid, kuid kuna kõikidest materjalidest ja iga värvi needid läigivad, mistõttu ei saanud Hankija Vaidlustaja pakkumust tagasi lükata üksnes põhjendusel, et Vaidlustaja tootenäidise needid läigivad. Vaidlustuskomisjon leiab, et ka erinevat musta tooni neetidel võib olla erinev läikivus.

Ilmselt on Hankija jaoks oluline see, et needid (ja öösid) oleksid sellised, mis tagaksid maskeerumise. Kuid sellisel juhul oleks tulnud näidistoote esitamiseks koostada originaal/näidis ja täpsustada mh seda, et milline kasutatavate materjalide ja värvide läikivus olla ei tohi.

12. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Otsus tuleb tunnistada kehtetuks, sest see on vastuolus RHS-iga - originaalilt/näidiselt polnud võimalik tuvastada seda, millise läikivusega neete tuleb näidistootel kasutada.

13. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus rahuldatakse RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

Vaidlustajale kuulub Hankijalt välja mõistmisele tasutud riigilõiv 1280 eurot.

Vaidlustusmenetluses puuduvad andmed selle kohta, et Vaidlustajal oleks olnud esindaja, mistõttu muid kulusid Hankijalt välja mõista ei saa.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets